

## VALMISTEYHTEENVETO

### **1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI**

Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml infuusioneste, liuos

### **2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT**

Mannitoli 150 g/l

Jokainen millilitra sisältää 150 mg mannitolia.

Täydellinen apuaineluetelo, ks. kohta 6.1.

### **3. LÄÄKEMUOTO**

Infuusioneste, liuos

Kirkas, väritön liuos, jossa ei näy hiukkasia.

Osmolaarisuus: n. 823 mOsm/l

pH: 4,5 – 7,0

### **4. KLIINISET TIEDOT**

#### **4.1. Käyttöaiheet**

Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml-valmistetta käytetään osmoottisena diureettina:

- virtsanerityksen edistämiseksi ehkäistäessä ja/tai hoidettaessa akuutin munuaisten vajaatoiminnan vähävirtsausvaihetta ennen kuin irreversiibeli oliguria todetaan
- kallonsisäisen paineen ja aivojen turvotuksen alentamiseksi, kun veri-aivoeste on vahingoittumaton
- kohonneen silmänpaineen alentamiseksi, kun muu hoito ei käy
- munuaisten kautta erittyvien toksisten aineiden eliminaation edistämiseksi myrkytystiloissa.

#### **4.2. Annostus ja antotapa**

##### Annostus:

Mannitolin pitoisuus, annostus ja antonopeus valitaan potilaan iän, painon, voiminnin ja muun samanaikaisen hoidon perusteella.

##### Aikuiset ja nuoret:

Akuutti munuaisten vajaatoiminta

Aikuisten tavallinen annostus on 50 – 200 g mannitolia (330 – 1320 ml) vuorokaudessa, ja kerralla annettava annos saa olla enintään 50 g mannitolia (330 ml). Useimmissa tapauksissa noin 50 - 100 g mannitolia päivässä (330 - 660 ml) antaa riittävän vasteen. Antonopeuden on oltava sellainen, että virtsaneritys on vähintään 30 - 50 ml tunnissa.

Ainoastaan akuuttilanteissa infuusionopeus voi olla korkeintaan 200 mg/ kg infusoituna 5 minuutin ajan (katso myös testiannos). 5 minuutin jälkeen infuusionopeus on uudelleen asetettava niin, että virtsa erittyy vähintään 30 - 50 ml tunnissa, korkeintaan 200g/ vrk annoksella.

*Käyttö potilaille, joilla on oliguria tai munuaisten vajaatoiminta*

Jos potilaalla on todettu oliguria tai epäillään munuaisten riittämätöntä toimintaa, hänelle on annettava koeannoksesta noin 200 mg mannitolia/kg (1,3 ml/kg) 3 - 5 minuutin infuusiona. Esimeriksi 70 kg painavalle aikuispotilaalle: noin 100 ml 150 mg/ml liuosta. Koeannoksen vaste on riittävä, jos virtsaa erittyy vähintään 30 - 50 ml tunnissa 2 - 3 tunnin ajan. Jos riittävää vastetta ei saada, voidaan potilaalle antaa vielä yksi koeannos. Jos riittävää vastetta ei saada toisen koeannoksen jälkeen, mannitoli-hoito on lopetettava ja potilas arvioitava uudelleen munuaisten vajaatoiminnan mahdollisuuden vuoksi.

*Kallon- ja silmänsisäisen paineen alentaminen ja aivojen tilavuuden pienentäminen*

Tavallinen annos on 1,5 - 2 g/kg (10 - 13 ml/kg), ja se infusoidaan 30 - 60 minuutin aikana. Annos on annettava 1 - 1,5 tuntia ennen leikkausta parhaimman mahdollisen tehon aikaansaamiseksi.

*Munuaisten kautta erittyvien toksisten aineiden eliminaation edistäminen myrkytystiloissa*

Kihdytetystä virtsanerityksessä mannitoliannoksen on oltava sellainen, että virtsaneritys on vähintään 100 ml tunnissa. Tavoitteena on positiivinen nestetasapaino 1 - 2 litraa. Alkuannos voi olla n. 25 g (165 ml).

Pediatriset potilaat:

Munuaisten vajaatoimintaa sairastavien lasten koeannos on 200 mg mannitolia (1,3 ml/kg) 3 - 5 minuutin ajan. Hoitoannos vaihtelee 0,5 – 1,5 g/kg (3 ml/kg - 10ml/kg) välillä. Tämä annos voidaan toistaa kerran tai kaksi, 4 - 8 tunnin välein tarvittaessa.

Kohonneeseen kallon- ja silmänsisäiseen paineeseen annos on annettava 30 - 60 minuutin aikana kuten aikuisillekin.

Läkkääät potilaat:

Kuten aikuisilla, annos riippuu potilaan painosta, voinnista ja muusta samanaikaisesta hoidosta. Tavallinen annosväli on sama kuin aikuisilla 50 - 200 g mannitolia vuorokaudessa (330 - 1320 ml päivässä), ja kerta-annos saa olla enintään 50g (330 ml). Alkavan munuaisten vajaatoiminnan mahdollisuuden vuoksi potilaan vointia arvioitaessa on noudatettava varovaisuutta ennen annoksen määrittämistä.

Antotapa:

Valmiste annetaan laskimoon steriiliillä ja pyrogeenittomällä antovälineistöllä.

Liuoksen osmolaarisuus on huomioitava. Hyperosmolaarinen manitoliliuos voi aiheuttaa laskimovaurion.

Tämä hypertoninen liuos annetaan suureen ääreislaskimoon tai mieluiten keskuslaskimoon. Ääreislaskimoon annettava nopea infusio voi olla vahingollinen.

Käytä antovälineistöä, jossa on loppusuodatin mahdollisten manitolikiteiden varalta ja noudata aseptista tekniikkaa. Antovälineistö on ensin täytettävä liuoksella ilman pääsyn estämiseksi laitteistoon.

Poista ulkopakkaus vasta juuri ennen käyttöä. Sisäpussi pitää valmisteen steriilinä.

Käytä vain, jos liuos on kirkas, eikä siinä näy hiukkasia tai värimuutoksia ja jos suojuus on ehjä. Varmista pussin eheys. Käytä vain, jos pakkaus on vahingoittumaton. Annostelevä välittömästi, kun antovälineistö on kiinnitetty.

Mannitoliliuokset voivat kiteytyä alhaisissa lämpötiloissa. Liuokset, joiden pitoisuus on suuri, kiteytyvät helpommin. Tarkista liuos kiteiden varalta ennen antoa. Jos kiteitä on näkyvissä, liuota uudelleen lämmittämällä liuos enintään 37 °C:een ja ravistelemalla pussia varovasti. Liuosta ei saa lämmittää vedessä tai mikroaaltonaissa valmisten mahdollisen kontaminaation ja vahingoittumisen vuoksi. Lämmittämisessä on käytettävä ainoastaan kuivaa lämpöä (esimerkiksi lämpökaappia). Anna liuoksen jäähtyä huoneenlämpöiseksi tai kehonlämpöiseksi ennen kiteiden tarkistusta ja käyttöä. Katso myös kohdat 4.4 ja 6.6.

Tietoa yhteensopimattomuksista ja valmisten käyttökuntaan saattamisesta sekä lisäyksistä on esitetty kohdissa 6.2 ja 6.6.

#### 4.3. Vasta-aiheet

Mannitol Baxter Viasol 150 mg/ml-valmistetta ei saa käyttää, jos potilaalla on:

- plasman hyperosmolariteetti
- vaikea nestevajaus
- todettu anuria
- vaikea sydämen vajaatoiminta
- vakava keuhkostaasi tai keuhkoödeema
- kallonsisäinen verenvuoto paitsi kraniotomian aikana.
- aivo-veriesteen häiriö
- yliherkkyyys mannitolia kohtaan
- riittämätön vaste koeannokseen (ks. kohta 4.2)
- etenevä munuaisvaario tai toimintahäiriö mannitolioidon aloittamisen jälkeen, mukaan lukien oligurian ja atsotemian pahaneminen.

#### 4.4. Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

- Yliherkkyyys

Anafylaktisia/anafylaktoidisia reaktioita, mukaan lukien anafylaksiaa, sekä muita yliherkkyyys/infuusioreaktioita on raportoitu mannitolin käytön yhteydessä. Fataaleja tapauksia on raportoitu (ks. kohta 4.8).

Infusio on keskeytettävä välittömästi, jos yliherkkyyssreaktion merkkejä tai oireita kehittyy. Asianmukaisiin hoitotoimenpiteisiin on ryhdyttävä tarvittaessa.

Mannitolia esiintyy luonnossa (esim. joissakin hedelmissä ja vihanneksissa) ja sitä käytetään yleisesti apuaineena lääkkeissä ja kosmetiikkassa. Potilaat voivat tämän takia olla herkistyneitä vaikka eivät olisi saaneet laskimonsisäistä mannitolihoitoa.

- Keskushermostotoksisuus

Keskushermostotoksisuuden ilmenemistä esim. sekavuutena, letargiana, koomana, on raportoitu potilailla, jotka ovat saaneet mannitolia, varsinkin munuaisten vajaatoiminnan yhteydessä. Fataaleja tapauksia on raportoitu.

Keskushermostotoksisuus voi olla seurausena:

- suuresta mannitolipitoisuudesta seerumissa
- seerumin hyperosmolaarisuudesta, mikä aiheuttaa keskushermoston solun sisäisen dehydraation
- hyponatreemiasta tai muista elektrolyytti- ja hoppo-emästasapainon häiriöistä mannitolin annon seurausena.

Suurina pitoisuuksina mannitoli voi läpäistä veri-aivoesteen ja häirittää aivojen kykyä ylläpitää pH:ta selkäydinnesteessä erityisesti asidoosin yhteydessä.

Potilailla, joilla on veri-aivoesteen vaurio, on suurentunut aivoedeeman (yleistyneen tai fokaalisen) pahenemisen riski toistuvan tai jatkuvan mannitolin annon yhteydessä. Käytön riskejä ja hyötyjä on punnittava yksilöllisesti.

Kallonsisäinen paine voi kohota useita tunteja mannitolin annon jälkeen. Riski on suurentunut jos veri-aivoesteen toiminta on huonontunut.

- Munuaiskomplikaatioiden riski

Reversiibelejä, akuutteja oliguria- ja anuriatapauksia on esiintynyt potilailla, joilla munuaistoiminta oli normaali ennen hoitoa ja jotka saivat laskimoon suuria mannitoliannoksia. Vaikka mannitolin käyttöön liittyvä osmoottinen nefroosi on periaatteessa reversiibeli, osmoottisen nefroosin tiedetään mahdollisesti etenevän krooniseksi tai jopa loppuvaiheen munuaisten vajaatoiminnaksi.

Potilailla, joilla on munuaissairaus tai joita hoidetaan mahdollisesti nefrotoksisilla lääkkeillä, munuaisten vajaatoiminnan riski lisääntyy mannitolin annon jälkeen. Seerumin osmolarisuuden muutosta ja munuaisten toimintaa on seurattava tarkkaan ja asianmukaisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä, jos ilmenee merkkejä munuaistoiminnan heikkenemistä tai hematuriaa.

Mannitolia on annettava varoen vaikeaa munuaisten vajaatoimintaa sairastaville potilaille. Potilaalle on ensin annettava koeannos, ja mannitolihoitoa voidaan jatkaa vain, jos potilaan virtsaneritys on riittävä (ks. kohta 4.2.).

Jos virtsaneritys vähenee tai hematuriaa ilmenee mannitoli-infusioon aikana, potilaan klininen tila on tarkistettava tarkoin munuaisten vajaatoiminnan kehittymisen varalta ja mannitoli-infusio on tarvittaessa keskeytettävä.

- Hypervolemian riski

Potilaan kardiovaskulaarinen tila on tutkittava huolellisesti ennen Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml-valmisteen nopeaa antoaa.

Suuret annokset ja/tai korkeat infuusionopeudet sekä mannitolin kertyminen (mannitolin riittämättömän munuaiserityksen vuoksi) voivat johtaa hypervolemiaan, solunulkosien tilan liialliseen laajenemiseen, ja aiheuttaa tai pahentaa kongestiiivistä sydämen vajaatoimintaa.

Mannitolin kertyminen elimistöön voi johtaa virtsanerityksen vähentämiseen. Tämä voi pahentaa jo todettua tai püilevää kongestiiivistä sydämen vajaatoimintaa.

Jos potilaan sydämen tai keuhkojen toiminta heikkenee, hoito on lopetettava.

- Neste- ja elektrolyyttasapainon häiriöiden riski, hyperosmolaarisuus

Mannitolin aiheuttama osmoottinen diureesi voi aiheuttaa tai pahentaa dehydraatiota/hypovolemiaa ja hemokonsentraatiota. Mannitolin anto voi myös aiheuttaa hyperosmolaarisuutta.

Jos potilaan seerumin osmolarisuus nousee hoidon aikana, voi mannitolin vaikuttaa diureesiihin ja kallonsisäisen ja silmänsisäisen paineen alentamiseen heikentyä.

Lisäksi, riippuen annoksesta ja infuusion kestosta, elektrolyytti- ja hoppo-emästasapainon häiriöt voivat johtua veden ja elektrolyytiien solujenvälisestä siirtymisestä, osmoottisesta diureesista ja/tai muista mekanismeista. Tällaiset häiriöt voivat olla vakavia ja mahdollisesti fataaleja.

Häiriöt, jotka voivat johtua mannitolioidosta:

- Hypernatremia, dehydraatio ja hemokonsentraatio (seurausta voimakkaasta kuivumisesta).
- Hyponatremia (natriumvapaan solun sisäisen nesteen siirtymisen solun ulkoiseen tilaan mannitoli-infusioon jälkeen voi laskea seerumin natriumpitoisuutta ja pahentaa potilaalla mahdollisesti olevaa hyponatremiaa). Virtsan mukana häviää enemmän natriumia ja kaliumia).

Hyponatremia voi aiheuttaa päänsärkyä, pahoilvointoja, kouristuksia, letargiaa, koomaan, aivoedeen ja kuoleman. Akuutti, oireinen hyponatreeminen encefalopatia on lääketieteellinen hätätapaus.

Hyponatremian kehittymisen riski on lisääntynyt mm.

- lapsilla
- iäkkäillä potilailla
- naisilla
- postoperatiivisesti
- henkilöillä, joilla on psykogeninen polydipsia.

Encefalopatian kehittymisen riski hyponatremian komplikaationa on lisääntynyt mm.

- pediatrisilla potilailla ( $\leq 16$ -vuotiaat)
- naisilla (varsinkin premenopausaalisilla naisilla)
- potilailla, joilla on hypoksemia
- potilailla, joilla on keskushermoston sairaus
- hypokalemia
- hyperkalemia
- muita elektrolyyttihäiriöitä
- metabolinen asidoosi
- metabolinen alkaloosi.

Mannitolin anto voi peittää ja pahentaa riittämätöntä nesteyttystä ja hypovolemiaa ylläpitämällä diureesia.

- Infuusioreaktiot

Infuusiodan reaktioita on esiintynyt manitolin käytön yhteydessä. Merkkejä ja oireita ovat infuusiodan ärsytyks ja tulehdus sekä vaikeat reaktiot (aitio-oireyhtymä) ekstravasaation yhteydessä, ks. kohta 4.8.

Muiden lääkkeiden lisääminen valmisteeseen tai väärä antotekniikka voivat aiheuttaa kuumeilua mahdollisten pyrogeenien vuoksi. Jos haittavaikutuksia ilmenee, infusio on lopetettava välittömästi. Katso kohdista 6.2. ja 6.6 tietoa yhteensopimattomuksista ja lääkevalmisteen saattamisesta käyttökuntaan sekä lisäyksistä.

- Volyymi- ja elektrolyyttikorvaus ennen käyttöä

Potilaille, jotka ovat shokissa tai joilla on munuaistoiminnan häiriö, ei saa antaa manitolia ennen kuin volyymia (neste; veri) ja elektrolyyttejä on korvattu.

- Seuranta

Happo-emästasapainoa, munuaisten toimintaa ja seerumin osmolaarisuutta on seurattava tarkkaan manitolia käytettäessä.

Mannitolia saaneiden potilaiden munuais-, sydän- tai keuhkotoimintoja on seurattava mahdollisen heikentymisen varalta. Hoito on keskeytettävä, jos haittavaikutuksia ilmenee.

Virtsantuottoa, nestetasapainoa, keskuslaskimopainetta ja elektrolyytitasapainoa (erityisesti seerumin natrium- ja kaliumtasoja) on tarkkailtava huolellisesti.

- Yhteensopimattomuus veren kanssa

Mannitolia ei saa antaa samanaikaisesti veren kanssa, koska se voi aiheuttaa verisolujen agglutinaatiota ja kokoon painumista.

- Kiteytyminen

Mannitoliliuokset voivat kiteytyä alhaisissa lämpötiloissa. Tarkista liuos kiteiden varalta ennen antoa. Jos kiteitä on näkyvissä, liuota uudelleen lämmittämällä liuos enintään 37 °C:een ja ravistelemalla pussia varovasti. Ks. kohta 4.2.

- Vaikutukset laboratoriokokeisiin

Mannitoli voi aiheuttaa virheellisiä alhaisia tuloksia veren inorganista fosforia mittaavissa testeissä. Mannitoli aiheuttaa virheellisiä positiivisia tuloksia veren etyleeniglykolipitoisuutta mittaavissa testeissä, joissa mannitoli hapettuu aldehydiksi.

- Pediatriinen käyttö

Käytön turvallisuutta ja tehoa pediatrisille potilaille ei ole osoitettu kliinisissä tutkimuksissa.

- Käyttö iäkkäille

Annoksen määräämisenä iäkkäille potilaille on yleisesti noudatettava varovaisuutta ja otettava huomioon maksan, munuaisten ja sydämen heikentyneen toiminnan suurempi esiintyvyys sekä samanaikaisen sairauden tai lääkityksen todennäköisyys.

- Ilmaemboliariski

Muovipusseja ei saa liittää toisiinsa. Liittäminen voi aiheuttaa ilmaembolian, mikä johtuu ensimmäiseen pussiin jääneen ilman siirtymisestä infusioletkustoon, ennen kuin nesteen annostelu jälkimmäisestä pussista on loppunut.

Paineistettu laskimoon annettavien liuosten anto joustavissa muovipusseissa antonopeuden lisäämiseksi voi aiheuttaa ilmaembolian, jos pussin jäänösilmäei ole täysin poistettu ennen antoa.

Ilmastetun antovälineiston käyttö ilmausaukko avoimena voi aiheuttaa ilmaembolian. Tällaista välineistöä ei saa käyttää joustavien muovipussien kanssa.

#### **4.5. Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset**

##### Vaikutuksen voimistuminen

Jos mannitolin kanssa samaan aikaan annetaan muita diureetteja, mannitolin vaiketus voi voimistua, ja annosta voidaan joutua muuttamaan.

##### Vaikutuksen estyminen

Mannitol edistää virtsaneritystä, mikä voi lähinnä vaikuttaa suressa määrin renaalisesti takaisinimeytyviin lääkkeisiin lisäämällä niiden puhdistumaa ja vähentämällä niiden vaikutusta.

Mannitol lisää litiumin eritymistä virtsaan, joten mannitolin käyttäminen yhtä aikaa litiumin kanssa voi heikentää litiumin tehoa.

### Nestetasapainohäiriöistä johtuvaan munuaistoksisuutta aiheuttavat lääkkeet ja mannitoli

Vaikka yhteisvaikutukset ihmisillä eivät ole todennäköisiä, on kuitenkin seurattava tarkkaan mahdollisen munuaistoksisuuden oireita sellaisilla potilailla, jotka saavat siklosporiinia ja aminoglykosidia samaan aikaan mannitolin kanssa.

### Neurotokiset aineet

Neurotokisten aineiden (esim. aminoglykosidit) ja mannitolin samanaikainen käyttö voi voimista a neurotokisten aineiden toksisuutta (ks. kohta 4.4).

### Aineet, joihin elektrolyytitasapainon häiriöt vaikuttavat

Mannitolin aiheuttamat elektrolyytitasapainon häiriöt (esim. hyperkalemia, hypokalemia) voivat muuttaa sellaisten aineiden vaikutusta, jotka ovat herkkiä tällaisille häiriöille (esim. digoksiini, QT-aikaa pidentävät lääkeaineet, neuromuskulaariset lihasrelaksantit).

Muita mahdollisia yhteisvaikutuksia voivat aiheuttaa tubokurariini, depolarisoivat neuromuskulaariset lihasrelaksantit (mannitoli vahvistaa niiden tehoa), suun kautta otettavat antikoagulantit (mannitoli voi heikentää niiden tehoa, koska se saattaa aiheuttaa dehydraatiota ja siten vahvistaa koagulolivien tekijöiden pitoisuutta) ja digoksiini (jos mannitolihoidosta aiheutuu hypokalemiaa, on olemassa digoksiinitoksisuuden riski).

## **4.6. Hedelmällisyys, raskaus ja imetys**

Mannitolin käytöstä raskauden aikana ei ole julkaistu sovellettavissa olevaa tietoa.

Eläinkokeiden tuloksista ei ole myöskään julkaistu sovellettavissa olevaa tietoa mannitolin vaikutuksesta raskauteen, sikiön/alkion kehitykseen, synnytykseen ja/tai vastasyntyneen kehitykseen.

Mannitolia ei pidä käyttää raskauden aikana, jollei se ole välttämätöntä.

Mannitolin erittymisestä rintamaitoon ei ole tietoja.

Mannitolia ei pidä käyttää rintaruokinnan aikana kuin vain selvästi tarvittaessa.

## **4.7. Vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn**

Ei oleellinen.

## **4.8. Haittavaikutukset**

Seuraavia haittavaikutuksia on raportoitu markkinoille tulon jälkeen. Näiden haittavaikutusten yleisyyss on tuntematon, koska saatavilla oleva tieto ei riitä arviointiin.

| MeDRA elinjärjestelmäluokka   | Haittavaikutus (MeDRA termi)  | Esiintyvyys |
|-------------------------------|---|-------------|
| Immuunijärjestelmä            | Allerginen reaktio<br>Anafylaktinen reaktio mukaan lukien anafylaktinen sokki*  | Tuntematon  |
| Aineenvaihdunta ja ravitsemus | Neste- ja elektrolyytitasapainon häiriö** <ul style="list-style-type: none"><li>• dehydraatio</li><li>• edeema</li></ul> Metabolinen asidoosi | Tuntematon  |

|   |  |            |
|---|--|------------|
| Hermosto                                      | Päänsärky<br>Huimaus<br>Kohonnut kallonsisäinen paine<br>Keskushermoston toksisuus:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• kouristukset</li> <li>• kooma</li> <li>• sekavuus</li> <li>• letargia</li> </ul>   | Tuntematon |
| Silmät  | Näön hämärtyminen  | Tuntematon |
| Sydän   | Rytmihäiriöt<br>Kongestiivinen sydämen vajaatoiminta<br>Tykittely  | Tuntematon |
| Verisuonisto                                  | Hypotensio<br>Hypertensio  | Tuntematon |
| Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina      | Pulmonaarinen edeema<br>Riniitti   | Tuntematon |
| Ruuansulatuselimitö                           | Suun kuivuminen<br>Jano<br>Pahoinvoindi<br>Oksentelu   | Tuntematon |
| Iho ja iholalainen kudos                      | Ihonekroosi<br>Urtikaria   | Tuntematon |
| Luusto, lihakset ja sidekudos                 | Krampit  | Tuntematon |
| Munuaiset ja virtsatiet                       | Virtsan paljous<br>Osmoottinen nefroosi<br>Virtsaumpi<br>Akuutti munuaisten vajaatoiminta<br>Atsotemia<br>Anuria<br>Hematuria<br>Oligouria<br>Polyuria   | Tuntematon |
| Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat | Vilunväreet<br>Rintakipu (anginatyypin rintakipu)<br>Kuume<br>Heikkous<br>Huonovointisuus<br>Infuusiodankohdan reaktiot:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• infuusiotromboflebiitti</li> <li>• infuusiodankohdan tulehdus</li> <li>• infuusion antopaikan kipu</li> <li>• infuusiodankohdan ihottuma</li> <li>• infuusiodankohdan punoitus</li> <li>• infuusionkohdan kutina</li> </ul> Aihio-oireyhtymä (ekstravasaation ja injektiokohdan turvotuksen yhteydessä) | Tuntematon |

\*Voi ilmetä ihmisen ja ruuansulatuskanavan oireina ja vakavina verenkierron (hypotensio) ja hengityselinten (esim. hengenahdistus) oireina. Muita yliherkkyyksiä/infuusioreaktioita ovat hypertensio, kuume, vilunväreet, hikoilu, yskä, lihasjäykkyys ja -kipu, nokkosihottuma/ihottuma, kutina, yleistynyt kipu, epämukava olo, pahoinvoindi, oksentelu ja päänsärky.

\*\*mukaan lukien hypervolemia, perifeerinen turvotus, dehydraatio, hyponatremia, hypernatremia, hyperkalemia, hypokalemia.

#### Muita haittavaikutuksia

Vaikea anafylaksia, johon liittyy sydänpysähdyt ja kuolema.

#### Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty-haittatasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 FIMEA

### **4.9. Yliannostus**

Mannitolin yliannostuksen oireita voivat olla akuutti munuaisten vajaatoiminta, elektrolyyttitasapainon häiriöt, hypervolemia, keskushermoston toksisuus. Hyperosmoottisten liuosten pitkitetty anto tai suurten määrien nopea infusoiminen voivat johtaa verenkiuron ylikuormittumiseen tai asidoosiin. Ensimmäisiä oireita saattavat olla päänsärky, pahoinvohti ja puistatuukset ilman kehon lämpötilanmuutosta. Näitä oireita voivat seurata sekavuustila, letargia, kouristukset, tokkuraisuus ja tajuttomuuus.

Jos epäillään mannitolin yliannostusta, on mannitolin anto lopetettava heti.

Hoito on oireenmukaista tukihoitoa, jossa valvotaan neste- ja elektrolyyttitasapainoa. Mannitoli on dialyoitavissa. Hemodialyysi voi olla hyödyllinen.

## **5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET**

### **5.1. Farmakodynamika**

Farmakoterapeutinen ryhmä: osmoottiset diureetit  
ATC-koodi B05B C01.

Mannitoli on solunulkoinen hiilihydraatti. Sillä on osmoottinen vaikutus eli neste kulkeutuu solun sisältä solun ulkopuolelle.

Mannitoli suodattuu vapaasti glomerulusessa, ja munuaistiehyt reabsorboi alle 10 % mannitolistä. Munuaistiehyessä mannitolilla on osmoottinen vaikutus, joka vähentää veden imetymistä glomerulussuodattimesta ja aiheuttaa diureesia. Näin mannitoli edistää virtsaneritystä oliguriassa/anuriassa, kun potilaalla on riski sairastua akuuttiin munuaisten vajaatoimintaan. Mannitoli tehostaa myös elektrolyytien, erityisesti natriumin, kaliumin ja kloridin, eritystä. Lisäksi munuaisten kautta erityvien aineiden, kuten salisylaattien ja barbituraattien eritys lisääntyy.

Normaalista mannitoli ei läpäise veri-aivoestettä. Ainoastaan plasmassa toimiva mannitoli aiheuttaa osmoottisen paineen, mikä saa aikaan sen, että neste lähtee aivokudoksesta ja kallonsisäisen nesteen määrä vähenee ja kallonsisäinen paine alenee.

Mannitoli ei kulkeudu silmään, mutta se vähentää silmänsäistä painetta osmoottisen vaikutuksensa ansiosta.

## **5.2. Farmakokinetiikka**

Kun mannitolia annetaan laskimoon, suurin osa siitä eliminoituu metabolisoitumatta glomerulusten kautta. Munuaistehyet reabsorboivat vain 10 % mannitolista. Aikuisten eliminaation puoliintumisaika on noin kaksi tuntia, mutta munuaisten vajaatoiminta sairastavilla puoliintumisaika on pidempi. 80 % laskimoon annetusta annoksesta erittyy muuttumattomana kolmen tunnin kuluessa.

## **5.3. Prekliiniset tiedot turvallisuudesta**

Muita relevantteja prekliinisä tietoja turvallisuudesta ei ole kuin ne, mitä tämän valmisteyhteenvedon muissa osissa on käsitelty.

# **6. FARMASEUTTISET TIEDOT**

## **6.1. Apuaineet**

Injektionesteisiin käytettävä vesi.

## **6.2. Yhteensopimattomuudet**

Lisättävät aineet voivat olla yhteesopimattomia Mannitol Baxter Vialflo 150 mg/ml-valmisteen kanssa.

Lisättävien lääkevalmisteiden yhteesopimattomuus Vialflo-pussissa olevien liuosten kanssa on tutkittava ennen lisäystä.

Ennen lääkeaineen lisäämistä on varmistettava, että se liukenee ja on stabiili vedessä mannitoliliuoksen pH:ssa (4,5 – 7,0).

Mannitol Baxter Vialflo 150 mg/ml-valmistetta ei saa antaa samaan aikaan kuin verta eikä ennen veren antamista tai sen jälkeen samalla infuusiovälineistöllä, koska siitä voi aiheutua pseudoagglutinaation riski. Ks. kohta 4.4.

Lisättävän lääkeaineen käyttöohjeisiin on tutustuttava.

Esimerkiksi kefepiimi, imipeneemi, silastiini ja filgrastiimi ovat yhteesopimattomia mannitoliliuosten kanssa, mutta tämä lista ei ole täydellinen. Yhteesopimattomuuskokeiden puuttuessa, ei tästä lääkevalmistetta saa sekoittaa muiden lääkkeiden kanssa.

Kalium- ja natriumkloridin lisääminen mannitoliin voi johtaa mannitolin sakkautumiseen.

## **6.3. Kestoaika**

Avaamattoman pakkauksen kestoaika:

100 ml ja 250 ml: 2 vuotta.

500 ml: 3 vuotta.

Avaamisen jälkeen, lisäysten kanssa ja ilman:

Mikrobiologiselta kannalta, tuote on käytettävä heti. Jos tuotetta ei heti käytetä, säilytysaika ja – olosuhteet ennen käyttöä ovat käyttäjän vastuulla.

## **6.4. Säilytys**

Ei saa säilyttää jäääkaapissa eikä saa jäätyä.

## **6.5. Pakkaustyyppit ja pakkauskoot**

Viaflo-liuospussit ovat polyolefiini/polyamidi-yhteenpuristettua muovia (PL-2442). Liuospussit on pakattu suojaavaan polyamidi/polypropyleeni-päälyspussiin.

Pussikoko on joko 100, 250 tai 500 ml.

Pakkauskoot:

50 x 100 ml

60 x 100 ml

30 x 250 ml

20 x 500 ml

Kaikkia pakkauskokoja ei vältämättä ole kaupan.

## **6.6. Käyttö-, käsittely- ja hävittämisohjeet**

Käytä infuusiovälineistöä, jossa on loppusuodatin mannitolikiteiden mahdollisen muodostumisen varalta. Katso kohdasta 4.2 ohjeet ja varotoimet kiteytymisen varalta ennen valmisteen käyttöä.

Lisäyksiä voidaan tehdä ennen infuusiota tai sen aikana itsestään sulkeutuvan injektioportin kautta.

Lisäysten perusteellinen ja huolellinen aseptinen sekoittaminen on vältämätöntä. Lisäysten jälkeen liuos on käytettävä heti, eikä sitä saa säilyttää.

Ennen lisäämistä on varmistuttava sen liukenevuudesta veteen samassa pH:ssa kuin mannitoliliuos.

Lisäysten kemiallinen ja fysikaalinen stabiilius on määritettävä mannitoliliuoksen pH:ssa (4,5 – 7,0) Viaflo-pussissa ennen käyttöä.

Kerta-antoon.

Käytämättä jäänyt osuus on hävitettävä.

Osittain käytettyjä pusseja ei saa käyttää uudelleen.

### 1. Pakkauksen avaaminen

- Ota Viaflo-pussi päälyspussista juuri ennen valmisteen käyttöä.
- Tarkista, että Viaflo-pussi on ehjä puristelemalla sitä napakasti. Jos pussi vuotaa, se on hävitettävä, koska liuos ei tällöin ehkä enää ole steriiliä.
- Tarkista, että liuos on kirkasta, ja ettei siinä ole ylimääräisiä hiukkasia. Jos liuos ei ole kirkasta, tai jos siinä on hiukkasia, se on hävitettävä

### 2. Infuusion valmistelu

Käytä annossa ja sen valmistelussa vain steriilejä tarvikkeita ja aineita.

- Ripusta pussi ripustussilmukasta.
- Poista toisella kädellä muovisuojuks pussin pohjassa olevasta ulostuloportista
  - tarttu toisella kädellä portissa olevaan pieneen ulokkeeseen
  - kierrä toisella kädellä suojuksen isompaa uloketta
  - suoju putoaa pois.

- Noudata huolellista aseptiikkaa infuusion valmistelussa.
- Kiinnitä infuusioväline istö. Noudata käytettävän infuusiovälineistön käyttöohjeita yhdistämisessä, infuusioletkiston esityötössä ja annostelussa.

### 3. Injektoitavien lisäysten tekeminen

Varoitus! Lisäykset voivat olla yhteensovittomia valmisteen ja pakkauksen kanssa. Lisäysten yhteensovivuus liuosten ja pakkausmateriaalin kanssa on varmistettava ennen käyttöä.

#### Lisäyksen tekeminen ennen infuusiota.

- Desinfio lääkkeenlisäysportti.
- Pistä 19 – 22 gaugen neula itsestään umpeutuvan lääkkeenlisäysantopordin läpi ja injisoi.
- Sekoita infuusioneste ja lääkelisäys huolellisesti. Kun infuusionesteesseen lisätään lääkeitä, joiden tiheys on suuri, kuten esim. kaliumkloridia, taputtele pystysuorassa olevia portteja kevyesti ja sekoita.

*Huomautus! Älä säilytä pusseja, joihin on tehty lisäyksiä.*

#### Lisäyksen tekeminen infuusion aikana.

- Sulje letkuston suljin.
- Desinfio lääkkeenlisäysportti
- Pistä 19 – 22 gaugen neula itsestään umpeutuvan lääkkeenlisäysportin läpi ja injisoi.
- Ota pussi pois telineestä, ja käänää se pystyasentoon.
- Tyhjennä molemmat portit ilmasta kevyesti taputtelemalla pussin ollessa pystyasennossa.
- Sekoita liuos ja lääkelisäys huolellisesti.
- Laita pussi takaisin käyttöasentoon, avaa suljin ja jatka liuoksen antamista.

## **7. MYYNTILUVAN HALTIJA**

Baxter Oy  
PL 119  
00181 Helsinki

## **8. MYYNTILUVAN NUMERO**

17615

## **9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMIS/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ**

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä: 17.2.2003  
Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 19.02.2015

## **10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ**

06.09.2021

## **PRODUKTRESUMÉ**

### **1. LÄKEMEDLETS NAMN**

Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml infusionsvätska, lösning

### **2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING**

Mannitol: 150 g/l

Varje ml innehåller 150 mg manitol.

För fullständig förteckning över hjälpmännen, se avsnitt 6.1.

### **3. LÄKEMEDELSFORM**

Infusionsvätska, lösning.

Klar, färglös lösning, fri från synliga partiklar.

Osmolaritet: ca 823 mosm/l

pH: 4,5 – 7,0

### **4. KLINISKA UPPGIFTER**

#### **4.1 Terapeutiska indikationer**

Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml används som ett osmotiskt diuretikum:

- för ökning av diuresen förbyggande och/eller behandling i oligurisk fas av akut njursvikt innan irreversibel oligurisk njursvikt uppstått.
- för minskning av intrakraniellt tryck och hjärnödem när blodbarriären är intakt
- för reduktion av förhöjt intraokulärt tryck när det inte kan sänkas på något annat sätt
- för att öka utsöndringen av renalt utsöndrade toxiska substanser vid intoxikation.

#### **4.2 Dosering och administreringssätt**

##### Dosering:

Val av specifik manitolkoncentration, dosering och administreringshastighet beror på patientens ålder, vikt, kliniska tillstånd samt annan samtidig terapi.

##### Vuxna och ungdomar:

##### Akut njursvikt

Vanlig dosering för vuxna är 50 till 200 gram (330 ml till 1320 ml) under ett dygn, med en högsta dos på 50 gram manitol (330 ml) vid varje enstaka tillfälle. I de flesta fall fås tillräckligt svar vid doser på ca 50-100 gram manitol/dygn (330-660 ml). Administreringshastigheten anpassas vanligtvis för att bibehålla ett urinflöde på minst 30-50 ml per timme.

Endast i akuta situationer kan den maximala infusionshastigheten vara så hög som 200 mg/kg infunderat under 5 minuter (se även testdos). Efter 5 minuter ska infusionshastigheten justeras så att ett urinflöde på 30-50 ml/timme upprätthålls och detta med en maximal dos på 200 gram/24 timmar.

##### *Användning hos patienter med oliguri eller nedsatt njurfunktion*

Patienter med uttalad oliguri eller misstänkt otillräcklig njurfunktion bör få en testdos på ca 200 mg mannitol/kg kroppsvikt (1,3 ml/kg) som infunderas under en period av 3-5 minuter. Exempel hos en vuxen patient med en kroppsvikt på 70 kg: (ca 100 ml av en 15% lösning). Svaret på testdosen anses tillräcklig om minst 30-50 ml urin utsöndras per timme under 2-3 timmar. Om tillräckligt svar ej erhålls, kan ytterligare en testdos ges. Om tillräckligt svar ej erhålls efter det andra testet bör behandlingen med mannitol avbrytas och patienten återigen bedömas i avseende på om en njursvikt föreligger.

#### *Minskning av intrakraniellt tryck, hjärnvolym och intraokulärt tryck.*

Vanlig dos är 1,5-2 gram/kg kroppsvikt (10 till 13 ml/kg kroppsvikt) infunderad under 30 till 60 minuter. Vid premedicinering inför operation bör administrering ske 1 till 1,5 timme före operation för att uppnå maximal effekt.

#### *Ökning av utsöndringen av renalt utsöndrade toxiska substanser vid intoxikation.*

Vid forcerad diures bör dosen mannitol anpassas så att urinmängden är minst 100 ml/timme. Positiv vätskebalans på 1-2 liter bör eftersträvas. En initial dos på ca 25 gram (165 ml) kan ges.

#### Pediatrisk population:

Vid bristande njurfunktion bör testdosen vara 200 mg mannitol/kg kroppsvikt (1,3 ml/kg kroppsvikt) under 3-5 minuter. Dosintervallet vid behandling är cirka 0,5-1,5 gram/kg kroppsvikt (3 ml till 10 ml/kg kroppsvikt). Om det är nödvändigt, kan dosen upprepas en eller två gånger under ett intervall på 4-8 timmar.

Vid intrakraniell och intraokulär tryckstegring bör dosen ges under 30 till 60 minuter som för vuxna.

#### Äldre population:

Som för vuxna är doseringen är beroende av vikt, patientens kliniska tillstånd och annan samtidig behandling. Det vanliga doseringsintervallet är detsamma som för vuxna 50-200 gram mannitol under 24 timmar (330 till 1320 ml per dygn) med en högsta dos av 50 gram mannitol (330 ml) vid varje doseringstillfälle. Då en begynnande njurinsufficiens kan föreligga ska försiktighet iakttas när man ser över patientens status innan val av dos.

#### Administreringssätt:

Lösningen är för intravenöst bruk för administrering via steril och pyrogenfri utrustning.

Lösningens osmolaritet ska beaktas. Hyperosmolära mannitollsningar kan orsaka venskador. Denna hypertona lösning ska administreras via en stor perifer ven eller företrädesvis en central ven. Hastig infusion i perifera arter kan vara skadligt.

På grund av risken för att mannitol bildar kristaller ska ett administreringsset med slutfilter användas och aseptisk teknik ska tillämpas. Utrustningen ska fyllas med lösningen för att undvika att luft kommer in i systemet.

Avlägsna inte enheten ur ytterpåsen förrän strax före användning. Innerpåsen behåller produktens sterilitet.

Använd endast om lösningen är klar, utan synliga partiklar eller färgförändring och om förseglingen är obruten. Kontrollera att påsen är intakt. Använd endast om behållaren är oskadad. Administrera omedelbart efter tillkoppling av infusionsaggregatet.

Vid låga temperaturer kan mannitollsningar bilda kristaller. Lösningarna har större tendens att bilda kristaller vid högre koncentrationer. Inspektera lösningen med avseende på kristaller före administrering. Synliga kristaller kan lösas upp genom att lösningen värms upp till 37°C följt av försiktig omskakning. Lösningar bör inte värmas upp i vattenbad eller i mikrovågsugn på grund av risken för kontaminering av lösningen eller skada. Endast torr värme (till exempel värmeskåp) bör

användas. Låt lösningen få rums- eller kroppstemperatur innan den återigen inspekteras med avseende på kristaller och används. Se även avsnitt 4.4 och 6.6.

För information om inkompatibiliteter och beredning av produkten och tillsatser, se avsnitt 6.2 och 6.6.

### 4.3 Kontraindikationer

Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml är kontraindicerat hos patienter som har:

- preexisterande plasmahyperosmolaritet
- svår uttorkning
- etablerad anuri
- svårt hjärtfel
- allvarlig lungstas eller lungödem
- pågående intrakraniell blödning, förutom under kraniotomi
- rubbningar i blodhjärnbarriären
- överkänslighet mot mannitol
- otillräckligt svar vid testdos (se avsnitt 4.2)
- progressiv njurskada eller dysfunktion efter insättande av mannitolbehandling, inklusive ökande oliguri och azotemi

### 4.4 Varningar och försiktighet

#### Överkänslighet

Anafylaktiska-, anafylaktoida reaktioner inkluderande anafylaxi liksom andra överkänslighets-, infusionsreaktioner har rapporterats med mannitol. Dölig utgång har rapporterats (se avsnitt 4.8)

Infusionen måste avbrytas omedelbart om några tecken eller symtom på misstänkt överkänslighetsreaktion utvecklas. Lämpliga terapeutiska motåtgärder ska vidtas enligt klinisk bild.

Mannitol förekommer i naturen (till exempel i vissa frukter och grönsaker) och används ofta som hjälpmiddel i läkemedel och kosmetika. Därför kan patienter vara sensibiliseringade utan att ha fått intravenös behandling med Mannitol.

#### CNS-toxicitet

CNS-toxicitet manifesterat av till exempel förvirring, letargi och koma har rapporterats hos patienter som behandlats med mannitol, särskilt i närvaro av nedsatt njurfunktion. Dölig utgång har rapporterats.

CNS-toxicitet kan orsakas av:

- höga serumkoncentrationer av mannitol
- hyperosmolaritet i serum som leder till intracellulär dehydrering i centrala nervsystemet
- hyponatremi eller andra störningar av elektrolyt- och syrabalansen sekundärt till mannitoladministrering

Vid höga koncentrationer kan mannitol passera blodhjärnbarriären och påverka hjärnans förmåga att upprätthålla den cerebrospinala vätskans pH, särskilt vid närvaro av acidosis.

Hos patienter med försvagad blodhjärnbarriär måste risken för ökande hjärnödem (generellt eller fokalt) associerat med upprepad eller fortsatt användning av mannitol vägas individuellt mot de förväntade fördelarna.

En rebound-ökning av intrakraniellt tryck kan inträffa flera timmar efter användning av mannitol. Risken är större för patienter med försvagad blodhjärnbarriär.

#### *Risk för njurkomplikationer*

Reversibel akut oligoanuric njursvikt har förekommit hos patienter som fått stora intravenösa doser av mannitol och som haft normal njurfunktion innan behandlingen. Trots att den osmotiska nefros som associeras med administrering av mannitol i princip är reversibel, är osmotisk nefros generellt känt för att kunna utvecklas till kronisk eller till och med terminal njursvikt.

Patienter med preexisterande njursjukdom eller de som behandlas med potentiellt nefrotoxiska läkemedel löper ökad risk för njursvikt efter administrering av mannitol. Avvikeler i serumosmolaritet och njurfunktion bör övervakas särskilt noga och lämplig åtgärd initieras vid tecken på försämrad njurfunktion eller hematuri.

Mannitol bör administreras med försiktighet till patienter med allvarligt nedsatt njurfunktion. En testdos bör användas och mannitolbehandling fortsätta endast om tillräcklig urinproduktion uppnås (se avsnitt 4.2).

Om urinmängden minskar eller om blod påvisas i urinen under infusion av mannitol ska patientens kliniska status noggrant utvärderas med avseende på utveckling av nedsatt njurfunktion och infusionen av mannitol ska avbrytas om nödvändigt.

#### *Risk för hypervolemi*

Patientens kardiovaskulära status bör noggrant utvärderas före snabb administrering av Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml.

Höga doser och/eller höga infusionshastigheter liksom ackumulering av mannitol (till följd av otillräcklig renal utsöndring av mannitol) kan resultera i hypervolemi, överexpansion av den extracellulära vätskan, vilket kan leda till eller förvärra befintlig hjärtsvikt.

Om urinutsöndringen fortsätter att minska under administreringen kan det leda till ackumulering av mannitol vilket i sin tur kan försämra existerande eller latent kronisk hjärtinsufficiens.

Om patientens kardiovaskulära eller pulmonella funktion försämras ska behandlingen avbrytas.

#### *Risk för vätske- och elektrolytbalans, hypersmolaritet*

Osmotisk diures inducerad av mannitol kan orsaka eller förvärra dehydrering/hypovolemi och hemokoncentration. Administrering av mannitol kan också orsaka hyperosmolaritet.

Om patientens serumosmolaritet ökar under behandlingen kan mannitols effekt på diuresen samt den intrakraniella och intraokulära trycksänkningen försämras.

Beroende på dosering och administreringens duration kan transcellulära skiftningsar av vätska och elektrolyter, osmotisk diures och/eller andra mekanismer leda till elektrolyt- och syrabsobalans. Sådana obalanser kan vara allvarliga och potentiellt dödliga.

Obalans som kan orsakas av mannitolbehandling innefattar:

- Hypernatremi, dehydrering och hemokoncentration (orsakad av kraftig vätskeförlust)
- Hyponatremi (transport av natriumfri intracellulär vätska till det extracellulära rummet efter mannitolinfusion kan sänka serumnatriumkoncentrationen och förvärra preexisterande hyponatremi. Natrium- och kaliumförlusterna via urinen ökar).

Hyponatremi kan leda till huvudvärk, illamående, anfall, letargi, koma, hjärnödem och dödsfall. Akut symptomatisk hyponatremisk encefalopatit betraktas som en medicinsk nödsituation.

Risken för att utveckla hyponatremi är ökad till exempel:

- hos barn
- hos äldre patienter

- hos kvinnor
- postoperativt
- hos patienter med psykogenisk polydipsi

Risken för att utveckla encefalopati som en komplikation av hyponatremi är ökad till exempel:

- hos pediatriska patienter ( $\leq 16$  års ålder)
- hos kvinnor (särskilt premenopausala kvinnor)
- hos patienter med hypoxemi
- hos patienter med underliggande sjukdom i centrala nervsystemet

- Hypokalemi
- Hyperkalemi
- Andra elektrolyttörningar
- Metabolisk acidosis
- Metabolisk alkalosis

Genom att upprätthålla diures kan manitol dölja och förvärra inadekvat hydrering och hypovolemi.

#### *Infusionsreaktioner*

Reaktioner vid infusionsstället har förekommit vid användning av manitol. Dessa inkluderar tecken och symptom på irritation och inflammation vid infusionsstället, liksom allvarliga reaktioner (kompartmentsyndrom) associerade med extravasation. Se avsnitt 4.8.

Tillsatser av andra läkemedel eller användning av fel administreringsteknik kan ge feberreaktioner på grund av eventuell tillförsel av pyrogener. Vid biverkningar ska infusionen omedelbart avbrytas. För information om inkompatibiliteter och beredning av lösning och tillsatser, se 6.2 och 6.6.

#### *Ersättning av volym och elektrolyter innan användning*

För patienter som befinner sig i chock och med nedsatt njurfunktion ska inte manitol administreras förrän volymen (vätska; blod) och elektrolyter har ersatts.

#### *Övervakning*

Syra-basbalansen, njurfunktionen och serumosmolariteten måste övervakas noga då manitol används.

Patienter som får manitol bör övervakas med avseende på försämring av njur-, hjärt- eller lungfunktion och behandlingen avbrytas vid biverkningar.

Urinproduktionen, vätskebalansen, det centrala ventrycket och elektrolytbalanzen (särskilt serumnatrium- och serumkaliumnivåerna) ska övervakas noga.

#### *Inkompatibilitet med blod*

Mannitol ska inte ges samtidigt som blod då det kan orsaka agglutination och spikklubbebildning av blodceller.

#### *Kristallbildning*

Vid låga temperaturer kan manitollösningar bilda kristaller. Inspektera lösningen med avseende på kristaller före administrering. Synliga kristaller kan lösas upp genom att lösningen värms upp till  $37^{\circ}\text{C}$  följt av försiktig omskakning. Se avsnitt 4.2.

#### *Interferens med laboratorietester*

Mannitol kan ge falskt lågt resultat för vissa tester av oorganiska fosfatkoncentrationer.

Mannitol oxideras initialt till aldehyd i tester för etylenglykolkoncentrationer i blod och ger falskt positiva resultat.

### *Pediatrisk användning*

Säkerhet och effekt i den pediatriska populationen har inte fastställts i kliniska studier.

### *Användning hos äldre*

Dosen bör generellt väljas med försiktighet hos en äldre patient med hänsyn till att nedsatt lever-, njur- och hjärtfunktion och andra sjukdomar eller samtidig läkemedelsbehandling förekommer mer frekvent.

### *Risk för luftemboli*

Använd inte plastbehållare i seriekoppling. Sådan användning kan leda till luftemboli på grund av att kvarvarande luft kan dras från den primära behållaren innan administreringen av vätskan från den sekundära behållaren är avslutad.

Att tillföra tryck på infusionsvätskor i flexibla plastbehållare, med syfte att öka flödeshastigheten, kan resultera i luftemboli om behållaren inte töms på residualluft före administrering.

Användning av ventilerat intravenöst administreringsset med ventilen i öppet läge kan resultera i luftemboli. Ventilerade intravenösa administreringsset med ventilen i öppet läge bör inte användas med flexibla plastbehållare.

## **4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner**

### *Effektförstärkning*

Samtidig administrering av andra diuretika kan förstärka effekterna av manitol och dosjustering kan krävas.

### *Effekthämnning*

Mannitol påskyndar urinflödet vilket i huvudsak påverkar läkemedel som till största delen reabsorberas i njurarna. Detta medför ett ökat clearance och en minskad exponering för detta läkemedel.

Mannitol ökar utsöndringen av litium i urin vilken medför att samtidig användning av manitol kan försvaga effekten av litium.

### *Njurtoxicitet av läkemedel beroende på rubbad vätskebalans relaterad till manitol*

Trots att en interaktion hos människa ej är trolig bör patienter som samtidigt får cyklosporin och aminoglykosid noga övervakas med avseende på tecken på nefrotoxicitet.

### *Neurotoxiska läkemedel*

Samtidig användning av neurotoxiska läkemedel (till exempel aminoglykosider) och manitol kan förstärka toxiciteten av neurotoxiska läkemedel (se också avsnitt 4.4).

### *Läkemedel som påverkas av elektrolytbalans*

Elektrolytbalans associerad med manitoladministrering (till exempel hyperkalemi, hypokalemi) kan påverka effekten av läkemedel som är känsliga för sådana obalanser (till exempel digoxin, läkemedel som kan orsaka QT-förlängning och neuromuskulära blockerare)

Andra läkemedel med potentiella interaktioner är depolarisrande neuromuskulärt blockerande läkemedel (mannitol förstärker deras effekter), orala antikoagulantia (mannitol kan reducera deras effekter genom att öka koncentrationen av koagulerande faktorer via dehydrering) och digoxin (om hypokalemi följer manitolbehandling finns en risk för digoxintoxicitet).

## **4.6 Fertilitet, graviditet och amning**

Det finns inga relevanta publicerade data från användning av manitol hos gravida.

Det finns inga relevanta publicerade data från djurstudier med avseende på mannitols effekt på graviditet och/eller embryo/fetal utveckling och/eller nedkomst och/eller postnatal utveckling.

Mannitol bör inte användas under graviditet om det ej är nödvändigt.

Det finns inga uppgifter om utsöndring av mannitol i bröstmjölk

Mannitol bör inte användas under amning såvida det inte är nödvändig.

#### **4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner**

Ej relevant.

#### **4.8 Biverkningar**

Följande biverkningar har rapporterats från användning efter introduktion på marknaden. Frekvensen av de biverkningarna som listas i denna tabell kan inte beräknas från tillgängliga data.

| Organklass                         | MedDRA-föredragens term  | Frekvens            |
|------------------------------------|--|---------------------|
| Immunsystemet                      | Allergisk reaktion<br>Anafylaktisk reaktion inklusive anafylaktisk chock*  | Ingen känd frekvens |
| Metabolism och nutrition           | Vätske- och elektrolytbalans inklusive** <ul style="list-style-type: none"><li>• Dehydrering</li><li>• Ödem</li></ul><br>Metabolisk acidosis   | Ingen känd frekvens |
| Centrala och perifera nervsystemet | Huvudvärk<br>Yrsel<br>Rebound-ökning av intrakraniellt tryck<br>CNS-toxicitet manifesterat av <ul style="list-style-type: none"><li>• Krampanfall</li><li>• Koma</li><li>• Förvirring</li></ul><br>Letargi | Ingen känd frekvens |
| Ögon                               | Dimsyn   | Ingen känd frekvens |
| Hjärtat                            | Hjärtarrytmier<br>Hjärtsvikt<br>Hjärtklappning   | Ingen känd frekvens |

| Organklass  | MedDRA-föredragen term  | Frekvens            |
|---|---|---------------------|
| Blodkärl  | Hypotension<br>Hypertension   | Ingen känd frekvens |
| Andningsvägar,<br>bröstkorg och<br>mediastinum                      | Lungödem<br>Rinit   | Ingen känd frekvens |
| Magtarmkanalen  | Muntorrhet<br>Törst<br>Illamående<br>Kräkning   | Ingen känd frekvens |
| Hud och subkutan<br>vävnad  | Hudnekros<br>Urtikaria  | Ingen känd frekvens |
| Muskuloskeletala<br>systemet och bindväv                            | Kramper   | Ingen känd frekvens |
| Njurar och urinvägar  | Uttalad diures<br>Osmotisk nefros<br>Urinretention<br>Akut njursvikt<br>Azotemi<br>Anuri<br>Hematuri<br>Oliguri<br>Polyuri  | Ingen känd frekvens |
| Allmänna symptom<br>och/eller symptom vid<br>administreringsstället | Frossa<br>Bröstsmärter (anginaliknande)<br>Feber<br>Asteni<br>Sjukdomskänsla<br>Reaktioner vid infusionsstället inkluderande <ul style="list-style-type: none"> <li>• tromboflebit vid infusionsstället</li> <li>• inflammation vid infusionsstället</li> <li>• smärta vid infusionsstället</li> <li>• utslag vid infusionsstället</li> <li>• erytem vid infusionsstället</li> <li>• klåda vid infusionsstället</li> </ul> Kompartmentsyndrom (associerat med<br>extravasation och svullnad vid infusionsstället) | Ingen känd frekvens |

\*Det kan manifesteras av hud-, mag-, svåra cirkulatoriska- (hypotoni) och respiratoriska symtom (till exempel dyspné). Andra överkänslighets- eller infusionsreaktioner inkluderar hypertoni, pyrexia, frossa, svettningar, hosta, muskuloskeletal stelhet och myalgi, urikaria/utslag, pruritus, generaliserad smärta, obehagskänsla, illamående, kräkning och huvudvärk.

\*\*Inklusive hypervolemi, perifert ödem, dehydrering, hyponatremi, hypernatremi, hyperkalemi, hypokalemi.

#### Andra biverkningar

Svår anafylaxi med hjärtstillestånd och dödlig utgång.

### Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nyttariskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till.

webbplats: [www.fimea.fi](http://www.fimea.fi)  
Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea  
Biverkningsregistret  
PB 55  
00034 FIMEA

## **4.9 Överdosering**

Tecken och symptom på överdos med manitol kan inkludera akut njursvikt, elektrolytbalans, hypervolemi och CNS-toxicitet.

Förlängd administrering eller hastig infusion av stora volymer av hyperosmotiska lösningar kan resultera i cirkulatorisk överbelastning och acidosis. Huvudvärk, illamående och skakningar utan temperaturförändring kan utgöra de första signalerna/symptomen. Konfusion, letargi, konvulsioner, stupor och koma kan följa.

Vid misstanke om överdosering bör behandlingen omedelbart avbrytas.

Behandlingen är symptomatisk och stödjande med övervakning av vätske- och elektrolytbalansen. Mannitol är dialyserbart. Hemodialys kan vara användbar.

## **5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER**

### **5.1 Farmakodynamiska egenskaper**

Farmakoterapeutisk grupp: Lösningar som framkallar osmotisk diures  
ATC-kod: B05BC01

Mannitol, en kolhydrat, är begränsat till det extracellulära rummet. Det har en osmotisk effekt som leder till att vätska passerar från det intracellulära till det extracellulära rummet.

Mannitol är fritt filterbart i njurglomeruli och mindre än 10 % reabsorberas från njurtubuli. I njurtubuli utövar manitol en osmotisk effekt som minskar vattenreabsorption från det glomerulära filtratet och åstadkommer diures. Mannitol främjar därmed urinproduktionen vid oliguri/anuri i situationer där patienten är i riskzonen för att få akut njursvikt. Mannitol ökar också elektrolytutsöndringen, särskilt natrium, kalium och klorid. Utsöndringen av renalt utsöndrade substanser såsom salicylater och barbiturater ökar också.

Under normala förhållanden penetrerar manitol ej den intakta blodhjärnbarriären. Begränsat till plasma utövar manitol ett osmotiskt tryck som leder till att vätska lämnar hjärnvävnaden, och hjärnvolymen och det intrakraniella trycket sänks.

Mannitol penetrerar ej ögat. Genom sin osmotiska effekt sänker manitol det intraokulära trycket.

## **5.2 Farmakokinetiska uppgifter**

Vid intravenös administrering elimineras manitol till stor del ometaboliserat genom glomeruli. Endast 10 % reabsorberas från njurtubuli. Halveringstiden för elimination hos vuxna är ca 2 timmar, längre vid njursvikt. 80 % av den intravenösa dosen utsöndras oförändrad inom 3 timmar.

## **5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter**

Det finns inga prekliniska data av relevans för säkerhetsbedömningen utöver vad som redan beaktats i produktresumén.

# **6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER**

## **6.1 Förteckning över hjälvpämnena**

Vatten för injektionsvätskor

## **6.2 Inkompatibiliteter**

Tillsatser kan vara inkompatibla med Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml.

Inkompatibiliteten av läkemedlet som ska tillsättas Viaflo-behållaren måste utvärderas innan tillsats sker.

Säkerställ innan tillsats av ett läkemedel att det är lösligt och stabilt i vatten vid mannitollösningens pH (4,5–7,0).

Mannitol Baxter Viaflo 150 mg/ml ska inte administreras samtidigt, före eller efter administreringen av blod genom samma infusionsutrustning på grund av risken för pseudoagglutination. Se avsnitt 4.4.

Hänsyn skall tas till produktinformationen för det läkemedel som ska tillsättas.

Som exempel kan anges att cefepim, imipenem, cilastin och filgrastim är inkompatibla med mannitollösningar, men listan är inte fullständig. Vid frånvaro av inkompatibilitetsstudier får dessa läkemedel inte blandas med andra läkemedel.

Tillsats av kalium- och natriumklorid till manitol kan leda till tillfällig utfällning av manitol.

## **6.3 Hållbarhet**

*Oöppnad:*

100 och 250 ml förpackning: 2 år

500 ml förpackning: 3 år

*Hållbarhet efter öppnandet, med eller utan tillsatser:*

Från mikrobiologisk synpunkt ska den spädda produkten användas omedelbart. Om lösningen inte används omedelbart är hållbarheten för den öppnade produkten och förhållandena före användning på användarens ansvar.

## **6.4 Särskilda förvaringsanvisningar**

Förvaras i skydd mot kyla.

## **6.5 Förfärdigningssteg och innehåll**

Påsarna (Viaflo) består av polyolefin/polyamid samextruderad plast (PL 2442) och innehåller mannitollösning. Påsarna är förpackade i en skyddande ytterpåse bestående av polyamid/polypropylen vars funktion endast är att skydda innerpåsen fysiskt.

*Påsarna finns i följande storlekar*

100, 250 och 500 ml

*Förfärdigningssteg*

50 x 100 ml

60 x 100 ml

30 x 250 ml

20 x 500 ml

Eventuellt kommer inte alla förfärdigningssteg att marknadsföras.

## **6.6 Särskilda anvisningar för destruktion och övrig hantering**

På grund av risken för att manitol bildar kristaller ska administreringssätt med slutfilter användas. Se avsnitt 4.2 för instruktioner om försiktighetsåtgärder som ska vidtas före administrering av läkemedlet vid kristallbildning.

Tillsatser kan tillsättas före infusion eller under infusion genom den återförsäglingbara tillsatsporten.

Noggrann och försiktig aseptisk blandning av tillsatser är obligatoriskt. Lösningar som innehåller tillsatser ska användas omedelbart och ej lagras.

Före tillsats av ett läkemedel, säkerställ att den är löslig i vatten vid ett pH som mannitollösningens.

Den kemiska och fysiska stabiliteten för tillsatser vid pH för mannitollösning (4,5-7,0) i Viaflo-behållare ska fastställas före användning.

För engångsbruk, kassera efter användning.

Kassera överbliven lösning.

Återförslut ej delvis använda påsar.

### **1. Öppnande**

- a) Avlägsna ytterpåsen från Viaflo-påsen behållaren strax före användning.
- b) Kontrollera om det finns små läckor genom att trycka ordentligt på innerpåsen. Om läckage upptäcks, kassera lösningen eftersom den inte längre är steril.
- c) Kontrollera lösningens klarhet och frånvaro av främmande partiklar. Om lösningen ej är klar eller innehåller främmande partiklar, kassera lösningen.

### **2. Förberedelse för administrering**

- a) Använd sterila material för beredning och administrering.
- b) Häng upp påsen i upphängningsöglan.
- c) Ta bort plastskyddet från aggregatporten på påsens nederdel:
  - Ta tag i den lilla vingen på porten med ena handen.
  - Ta tag i den stora vingen på skyddet med andra handen och vrid.
  - Skyddet kommer att lossna.
- d) Använd aseptisk teknik för att göra iordning infusionen.

- e) Sätt fast infusionsaggregatet. Följ anvisningarna som följer med aggregatet för koppling, priming (fyllning) av aggregatet och administrering av lösningen.

3. Teknik för injektion av tillsatta läkemedel

Varning: tillsatser kan vara inkompatibla. Kontrollera tillsatser kompatibilitet både med lösningen och påsen före användning.

Att tillsätta läkemedel före användning

- Desinficera tillsatsporten.
- Använd spruta med 19 till 22 gauge kanyl, punktera den återförlutningsbara tillsatsporten och injicera.
- Blanda lösning och läkemedel noggrant. För läkemedel med hög densitet såsom kaliumklorid, knacka försiktigt på portarna då de är i upprätt läge och blanda.

Försiktighet: Lagra inte påsar som innehåller tillsatta läkemedel.

Att tillsätta läkemedel under pågående administrering

- Stäng klämmen på aggregatet.
- Desinficera tillsatsporten.
- Använd spruta med 19 till 22 gauge kanyl, punktera den återförlutningsbara tillsatsporten och injicera.
- Avlägsna påsen från droppställningen och/eller placera den i upprätt läge.
- Töm båda portarna på luft genom att knacka lätt på påsen medan den är i upprätt läge.
- Blanda lösning och läkemedel ordentligt.
- Häng tillbaka påsen i läget för användning, öppna klämmen igen och fortsätt administreringen.

## 7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Baxter Oy  
PB 119  
00181 Helsingfors

## 8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

17615

## 9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 17.2.2003  
Datum för den senaste förnyelsen: 19.02.2015

## 10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

06.09.2021